

Sygn. akt V S 31/14

POSTANOWIENIE

Dnia 19 lutego 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach V Wydział Cywilny

w składzie następującym :

Przewodniczący SSA Iwona Wilk

Sędziowie SA Jadwiga Galas

SA Anna Tabak (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 19 lutego 2014 r. w Katowicach

na posiedzeniu niejawnym

sprawy ze skarg J. J.

przeciwko Skarbowi Państwa – Prezesowi Sądu Okręgowego w (...)

na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki - zawisłej przed Sądem Okręgowym w (...), pod sygn. akt I C 273/13

p o s t a n a w i a :

oddalić skargi.

Sygn. akt V S 31/14

UZASADNIENIE

W pismach z dnia 16 listopada 2013 r. oraz z dnia 4 grudnia 2013 r. J. J. złożył skargę na przewlekłość postępowania, toczącego się przed Sądem Okręgowym w (...), pod sygn. akt I C 273/13, domagając się stwierdzenia przewlekłości tegoż postępowania oraz zasądzenia kwoty 20.000 zł tytułem zadośćuczynienia.

W uzasadnieniu skarg wskazał, iż w sierpniu 2013 oraz w lipcu 2013 roku złożył pozew, zaś po uzupełnieniu (na wezwanie Sądu) jego braków formalnych, tj. w dniu 23 października 2013 r. Sąd Okręgowy wydał orzeczenie, które to powód zaskarżył. Zdaniem skarżącego, nieuzasadniona zwłoka w rozpoznaniu sprawy zaszła w okresie od 15 września do 16 grudnia 2013 r., a polegała na opieszałym wezwaniu go do usunięcia braków formalnych pozwu i wydaniu orzeczenia podlegającego zaskarżeniu. Przyczyniło się to - w opinii skarżącego - do zbędnego przedłużenia postępowania i nieuzasadnionego mnożenia kosztów oraz naraziło go na straty finansowe i zdrowotne.

Prezes Sądu Okręgowego w (...), w odpowiedzi na skargi wniósł o ich oddalenie, jako bezzasadnych. Przytaczając chronologię czynności podejmowanych w sprawie I C 273/13 stwierdził, że były one podejmowane bez zbędnej zwłoki, a Sąd nie stosował względem powoda obstrukcji i nie generował zbędnych kosztów przy rozpoznawaniu sprawy.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Skargi nie zasługiwały na uwzględnienie.

Przedmiotem postępowania wywołanego skargą na przewlekłość postępowania zgodnie z ustawą z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki. (Dz. U. Nr 179, poz. 1843 ze zm.), zwaną dalej w skrócie: ustawą, jest badanie podniesionego przez składającego skargę zarzutu, że doszło do naruszenia przysługującego mu prawa do sądu poprzez przewlekłe prowadzenie postępowania w sprawie. Za przewlekłość postępowania uważa się, że są to wszystkie te sytuacje, w których pomimo realnych możliwości sprawnego prowadzenia postępowania, postępowanie to (na skutek nieuprawnionych działań lub zaniechań sądu) „przewleka się” - a stan ten utrzymuje się przez pewien okres czasu (trwa).

Dla stwierdzenia czy w sprawie doszło do przewlekłości postępowania, należy zgodnie z treścią art. 2 ust. 2 cyt. ustawy ocenić w szczególności terminowość i prawidłowość czynności podjętych przez sąd w celu wydania w sprawie rozstrzygnięcia co do istoty. Chodzi zatem o te czynności, które zmierzają do rozpoznania istoty sprawy, a nie kwestii incydentalnych.

Ustalenie zaistnienia przewlekłości postępowania nie jest zależne jedynie od upływu czasu i subiektywnych odczuć skarżącego, a jest wypadkową czynników obiektywnych oraz czasu niezbędnego do podejmowania działań zgodnych z obowiązującymi przepisami przewidującymi prowadzenie określonych procedur. Przewlekłość jest bowiem pojęciem mówiącym iż jakieś zdarzenia, czy stany są nadmiernie rozciągnięte w czasie, rozwleczone i przedłużają się. Jest to, co oczywiście pojęcie względne, a zatem zawsze musi być odnoszone do konkretnych realiów sprawy i przyjętego trybu postępowania. Jedynie nadmierne odstępstwa od czasu koniecznego do wykonania określonych czynności sądowych, prac i procedur mogą być uznawane za tworzące stan nieuzasadnionej zwłoki o jakim mowa w ustawie z dnia 17 czerwca 2004 r. (por. postanowienie Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 11 maja 2005 roku w sprawie II S 26/05).

Analiza akt sprawy wskazuje, że zarzuty podniesione w skargach nie zasługują na uwzględnienie, a czynności przedsięwzięte przez ten Sąd w postępowaniu I C 273/13 były podejmowane terminowo i bez nieuzasadnionej zwłoki.

Pozew w sprawie I C 273/13 wpłynął do Sądu Okręgowego w (...) dniu 27 września 2013 r., a nie - jak twierdzi skarżący - w lipcu, czy też w sierpniu 2013 r. Pismem z dnia 7 października 2013 r. skarżący został wezwany do uzupełnienia braku formalnego pozwu, a w związku z zawartym w pozwie wnioskiem o zwolnienie od kosztów sądowych i ustanowienie pełnomocnika z urzędu -- również do złożenia oświadczenia majątkowego (akta sprawy k. 6). Wezwanie powyższe zostało mu doręczone w dniu 16 października 2013 r. (k. 19). Odpowiedzi skarżący udzielił w dniu 17 października 2013 r. (data nadania dokumentów). Następnie, postanowieniem z dnia 23 października 2013 r. - Sąd Okręgowy zwolnił powoda od kosztów sądowych i oddalił jego wniosek o ustanowienie dla niego pełnomocnika z urzędu (k. 15), zarządzając jednocześnie doręczenie odpisu tegoż postanowienia skarżącemu. Odpis powyższego postanowienia skarżący otrzymał w dniu 7 listopada 2013 r. (k. 23), a następnie w piśmie z tego samego dnia wniósł na nie zażalenie (k. 20). Postanowieniem z dnia 20 listopada 2013 r. Sąd Okręgowy odrzucił zażalenie skarżącego na pkt 1 postanowienia z dnia 23 października 2013 r., przekazując jednocześnie akta sprawy Sądowi Apelacyjnemu wraz z zażaleniem skarżącego na pkt 2 postanowienia Sądu I instancji z dnia 23 października 2013 r. (k. 24-25). W dalszej kolejności - postanowieniem z dnia 2 grudnia 2013 r. - tutejszy Sąd oddalił powyższe zażalenie, które to orzeczenie zostało doręczone skarżącemu w dniu 16 grudnia 2013 r. (k. 35). W dniu 9 stycznia 2014 r. akta sprawy ponownie przedstawiono tutejszemu Sądowi celem rozpoznania zażalenia powoda na postanowienie Sądu Okręgowego w (...) z dnia 20 listopada 2013 r. oraz przedmiotowych skarg na przewlekłość postępowania.

W okolicznościach uzasadniających skargę powód wskazał, iż nieuzasadniona zwłoka w rozpoznaniu sprawy zaszła w okresie od 15 września do 16 grudnia 2013 r., a polegała na opieszałym wezwaniu go do usunięcia braków formalnych pozwu i wydaniu orzeczenia.

Na wstępie zauważyć trzeba, iż pozew w niniejszej sprawie nie został wniesiony w lipcu ani też w sierpniu 2013 r., jak twierdzi skarżący, lecz 27 września 2013 r. W związku z tym, nie może być mowy o zarzucanej przez powoda przewlekłości postępowania w okresie od dnia 15 września 2013 r. do 26 września 2013 r., bowiem w tym czasie postępowanie nie było jeszcze wszczęte. Zauważyć przy tym trzeba, iż skarżący posługuje się swoistym formularzem

skargi, w którym w sposób dowolny wpisuje sygnatury akt kolejnej sprawy i kolejne okresy przewlekłości w tych sprawach, które jego zdaniem miały miejsce, co nie odzwierciedla rzeczywistego stanu faktycznego sprawy.

Tymczasem stwierdzić należało, iż tok postępowania przed Sądem Okręgowym w (...) od chwili wniesienia pozwu do chwili wniesienia skarg na przewlekłość postępowania nie wskazuje w żadnym razie, iż postępowanie to jest dotknięte przewlekłością.

Czynności Sądu w tym okresie, w szczególności wezwanie powoda do uzupełnienia braków formalnych pozwu oraz wydanie postanowienia w przedmiocie jego wniosków, tj. o zwolnienie od kosztów sądowych oraz ustanowienie pełnomocnika z urzędu podejmowane były terminowo, bez zbędnej zwłoki, a odstępy czasu, w których ich dokonywano (kilku-kilkunastu dni) wynikały w szczególności z czasu koniecznego na obrót korespondencji.

Zgodnie z poglądem utrwalonym w orzecznictwie nie dochodzi do przewlekłości postępowania jeżeli orzeczenie wydane w tym postępowaniu w załatwieniu wniosków i pism procesowych strony zapadają w okresie nie dłuższym niż miesiąc lub nieznacznie przekraczają ten termin, gdyż trzeba mieć na uwadze realne uwarunkowania wymiaru sprawiedliwości (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 12 maja 2005r., III SPP 98/05, OSNP 2005/24/402).

Bezasadnym był również zarzut skarżącego, jakoby na przewlekłość postępowania wpływ miało wydanie postanowienia z dnia 23 października 2013 r. i konieczność zaskarżenia tego rozstrzygnięcia. Nie sposób bowiem wywodzić twierdzenia o przewlekłości postępowania z faktu skorzystania przez stronę z przysługujących jej środków zaskarżenia.

Z tych przyczyn stwierdzić należało, iż w oczywisty sposób nie zostały spełnione przesłanki przewidziane w art. 2 ustawy i dlatego na mocy art. 12 ust. 1 ustawy skargi podlegały oddaleniu.